

مخبر

فصلنامه علمی دانشجویی عصر
سال سوم | شماره پنجم | بهار هزار و چهارصد (۱۴۰۰)
شماره مجوز: ۶۱۸ / ک ن ش

در این شماره خواهید خواند:

- ❁ مهمترین شاخصه های انتخاب اصلح از منظر نهج البلاغه
- ❁ تاملی در برخی از ویژگیهای منتخب اصلح از منظر آیات و روایات
- ❁ رفع شبهات انتخاباتی با آیاتی از قرآن

فصلنامه علمی دانشجویی عصر

سال سوم | شماره پنجم | بهار هزار و چهارصد (۱۴۰۰)

شماره مجوز: ۶۱۸ / ک ن ش

صاحب امتیاز: انجمن علمی هیات دانشگاه شیراز

مدیر مسئول و سردبیر: سیده محبوبه کشفی

هیات تحریریه: سیده محبوبه کشفی ، الهام استوار ،

سیده زهرا حسینی ، فاطمه فیض بخش حقیقی ،

سیده صدیقه کاظمی ، درنا ابراهیمی ، آمنه امیدی ،

ماندانا پرستنده خیال ، زهرا قاسم نژاد

ویراستار: سیده محبوبه کشفی

طراح و صفحه آرا: اسماعیل جهانگیری جاوید

سر مقاله

سیده محبوبه کشفی
مدیر مسئول و سردبیر نشریه عصر

بسم الله الرحمن الرحيم

اما بصیرت ملت شریف ایران بر این شعارهای
پوچ، غالب خواهد شد.

ضرورت انتخاب اصلح، امری نوظهور و بدیعی
نیست بلکه بدین مهم در آموزه‌های اسلامی
پرداخته شده و شاخصه و معیارهای آن در قرآن و
روایات تبیین شده است. از این رو، در این شماره
از نشریه‌ی عصر برآنیم که با ارائه محتوای
مرتبط با موضوع «انتخاب اصلح» گامی کوچک
در بصیرت‌افزایی افراد داشته باشیم. در پایان،
از تمامی اعضای محترم هیئت داوران، هیئت
تحریریه، طراح و استاد مشاور کمال تشکر
و قدرانی را دارم که هر یک با ارائه‌ی آثار و
راهنمایی‌های ارزشمند خود در بهبود کیفیت
نشریه و در هم‌افزایی محتواها نقش به‌سزایی
داشتند.

به امید سربلندی روزافزون جمهوری اسلامی
ایران

و من الله التوفیق و علیه التکلان

هـا در زمان انجام کارهای روزمره خود، مدام در
حال انتخاب کردن هستیم. در واقع، انتخاب کردن
عملی است که در طول شبانه روز برای موارد
مختلف همچون لباس پوشیدن، رانندگی، پیام
دادن، تماس تلفنی، به کار بردن جملات و... انجام
می‌دهیم. اما نکته حائز اهمیت این است که
انتخاب‌ها بر زندگی فرد و یا اجتماع تاثیرگذار
است، بدین معنی که برخی از انتخاب‌ها
اثری فردی و برخی دارای اثری اجتماعی است.
انتخاب رباست جمهوری، انتخابی سرنوشت ساز
و اثرگذار بر جامعه و کشور به مدت زمان چهار
و یا هشت سال است.

با تحقیق و تامل در ویژگی‌های نامزدهای
انتخاباتی می‌توان در انتخاب فرد اصلح و
شایسته دقیق‌تر برخورد کرد. اگر چه در این
میان برخی با شعارهایی در صدد بی‌اعتماد
سازی مردم بر پای صندوق‌های رای هستند،

فهرست

سر مقاله ۵

مهمترین شاخصه های انتخاب اصلح از منظر نهج البلاغه ۶

تاملی در برخی از ویژگیهای منتخب اصلح از منظر آیات و روایات... ۱۵

رفع شبهات انتخاباتی با آیاتی از قرآن ۱۵

یا الحسن الخاعلین ۱۶

تاملی در فرازی از نامه ۵۳ نهج البلاغه ۱۸

اهمیت انتخاب اصلح از منظر امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای... ۲۱

تاثیر انتخابات کشور آمریکا بر اقتصاد جهانی ۲۴

شعر انتخاب ۲۵

جدول ۲۶

مهمترین شاخصه های انتخاب اصلاح از منظر نهج البلاغه

آمنه امیدی

دانشجوی دکتری دانشگاه شهید چمران اهواز

چکیده

یکی از مفاهیم بسیار مهم در انتخابات، تشخیص کاندای برتر و یا اصلاح می باشد. اگرچه تعیین صلاحیت نامزدهای انتخاباتی توسط شورای نگهبان بررسی و تایید می شود، اما این مهم ایجاب و ضرورت می یابد که شاخصه های کاندیدای اصلاح معرفی، تحلیل و تبیین شود و تنها در حد عنوانی کلی و غیر قابل تشخیص نباشد که مجبور به برگزیدن بر اساس حدس و گمان شویم. بنابراین ضرورت و اهمیت معرفی شاخصه های انتخاب اصلاح بر کسی پوشیده نیست. پژوهش حاضر به روش توصیفی-تحلیلی به معرفی شاخصه های انتخاب اصلاح از منظر نهج البلاغه می پردازد؛ برخی از این شاخصه ها عبارتند از مردمی بودن و دلسوز مردم بودن، تقوا، توانمندی در انجام آنچه وعده می دهد، برخورد با مفاسد اقتصادی، تشخیص دشمن و عمل نکردن به وعده های دشمن.

کلیدواژه ها: شاخصه، انتخاب اصلاح، نهج البلاغه، انتخابات.

۱- مقدمه

از جمله آرمان های یک جامعه ای مطلوب به کارگیری افراد اصلاح و شایسته است. معرفی، شناخت و برگزیدن شخص اصلاح نتایج مهمی از جمله رسیدن به جامعه ای متحد، امیدوار، پیروز و موفق را به دنبال خواهد داشت. در نظام های مردم سالاری مانند ایران، انتخابات و به ویژه انتخاب اصلاح، تضمین کننده بقا و ثمردهی دستاوردهای جامعه می باشد. عدم توجه به این دو مهم عاملی مخرب برای شکل گیری یاس، نگرانی، ناامیدی، درگیری و... خواهد بود. بنابراین رسیدن به جامعه ای هدف مند و مطلوب در گرو انتخابی مطلوب و صحیح است. یکی از راه های

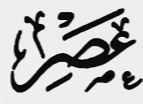
شناخت شخص اصلاح و برگزیدن او، استفاده از قانون جری و تطبیق با تکیه بر شاخصه های ذکر شده از منظر قرآن و نهج البلاغه و یا به طور کلی فرامین و دستورات اسلامی است. در این پژوهش برآنیم تا با معرفی شاخصه های شخص اصلاح از منظر نهج البلاغه به نتایج مهمی در راستای رسیدن به انتخابی برتر دست یابیم.

۲- تعریف انتخابات

انتخابات روشی است که بر اساس آن، نظام از طرف ملت به رسمیت شناخته می شود و اعضای مهم و اجرایی آن توسط مردم به دو طریق مستقیم و غیرمستقیم برای اهداف و آرمان های جامعه منسوب می شوند (نادری، ۱۳۸۸، ص ۲۰). می توان گفت که انتخابات راهی برای از بین بردن قدرت های تعیبه شده، گزینش و روش های مختلف در تعیین منتخبین است که در جهت گزینش افراد برای رسیدگی به امور سیاسی و... به کار می رود.

۳- تبیین و تحلیل اهمیت موضوع انتخابات

امر انتخابات در جامعه ای مردم سالار یا دموکراتیک و به ویژه مردم سالاری دینی از اهمیت ویژه ای برخوردار است و انتخابات نمادی برای رشد و توسعه ای آن محسوب می شود. تصمیمات کلان در نظام مردم سالاری دینی باید به گونه ای باشد که متناسب با آرمان های مقدس اسلام و در چارچوب آن باشد و این امر خود به خود اهمیت توجه به بحث انتخابات و برگزیدن شخص اصلاح را تبیین می کند. انتخابات راهی برای هشیاری و آگاه سازی افراد جامعه اعم از موافقان و مخالفان خواهد بود تا بتوانند ضمن آگاه کردن افراد در بهره گیری از نعمت ها و شرایط موجود مانع از بهره برداری و نفوذ مخالفان در منافع ملی یک جامعه باشد (همان: ۱۳۸۸، ص ۲۲ و ۲۳). اهمیت این موضوع به گونه ای است که اندیشمندان مسلمان از راه ترجمه ای آثار یونانیان و استفاده از فرهنگ و تمدن ایران و مصر باستان با تکیه بر تفکرات حاصل

از قرآن کریم و اسلام، توانستند به ذهن و افکار بشری تحرک بخشند به گونه ای که اروپاییان نیز با بهره گیری از فرهنگ دنیای اسلام، به تحولات بسیار قابل توجهی در عرصه دموکراسی دست یافتند (شریعتی، ۱۳۷۴، ص ۱۱۷؛ قاضی، ۱۳۸۵، ص ۱۱۵).

۴- شاخصه های انتخاب فرد اصلاح از منظر نهج البلاغه

مسلمانان همواره در ارتباط با موضوع کشورداری به تئوری های مختلفی درباره ی اداره ی جامعه ی خود پرداخته اند و در این میان از عوامل بسیار مهمی مانند کتاب، سنت، اجماع و عقل استفاده کرده اند. ارزیابی تاریخ اسلام بیانگر این است که دموکراسی از همان آغاز مورد توجه بوده است که مسلمانان با رعایت اصول مهم اخلاقی و سیاسی بتوانند از کیان اسلام، منافع، مردم و... حفظ، حراست و دفاع کنند؛ چنانچه در پیمان عقبه ی دوم نیز مسلمانان متعهد بر این امر شدند (زرگری نژاد، ۱۳۷۸، ص ۳۰۷). بنابراین قاعدتا کسانی باید عهده دار این مهم شود که شرایط و صلاحیت های لازم برای بر عهده گرفتن حکومت را داشته باشند و هر گونه کوتاهی در این امر نتایج منفی و گاه غیر قابل جبران را برای مردم و به ویژه آن حکومت به دنبال خواهد داشت. امام علی (ع) همواره به این امر توجه ویژه ای داشتند و از مردم می خواستند تا به فرامین حضرت (ع) عمل کنند. «وَلَكِنَّ نِي أَسَاءَ نِيْلِيًا مَرْهَدًا لَأُمَّةً سَفَهَاوَهَا وَفَجَارَهَا فَيَتَّخِذُوا أَمَالَ اللَّهِ دَوْلًا وَعِبَادَهُ خَوْلًا وَالصَّالِحِينَ حَرْبًا أَوْ أَلْفًا سَقِينَجِرْبًا» (نهج البلاغه، نامه ی ۶۲)، (من بیم آن دارم که نابخردان و نابکاران زمام امور این ملت را به دست آرند و مال خدا را دست به دست گردانند و بندگان او را بردگان خود قرار دهند و با صالحان به دشمنی برخیزند و فاسقان را حزب خود قرار دهند). از این رو هر گونه بی توجی به این اوامر موجه به هدر رفتن امکانات و منافع جامعه خواهد شد. با توجه به این که انتخاب شخص صالح موجب اصلاح بدنه جامعه و انتخاب نادرست و غیر اصولی، موجب تباهی جامعه و تک تک مردمان می شود بنابراین، هر یک از افراد جامعه در وظیفه ی خود که انتخاب افراد اصلاح و شایسته است مسئولیتی خطیر دارند. «فَلْيَسْتِ تَصْلُحِ الرَّعِيَّةُ إِلَّا بِصَلَاحِ الْوَلَاءِ وَ

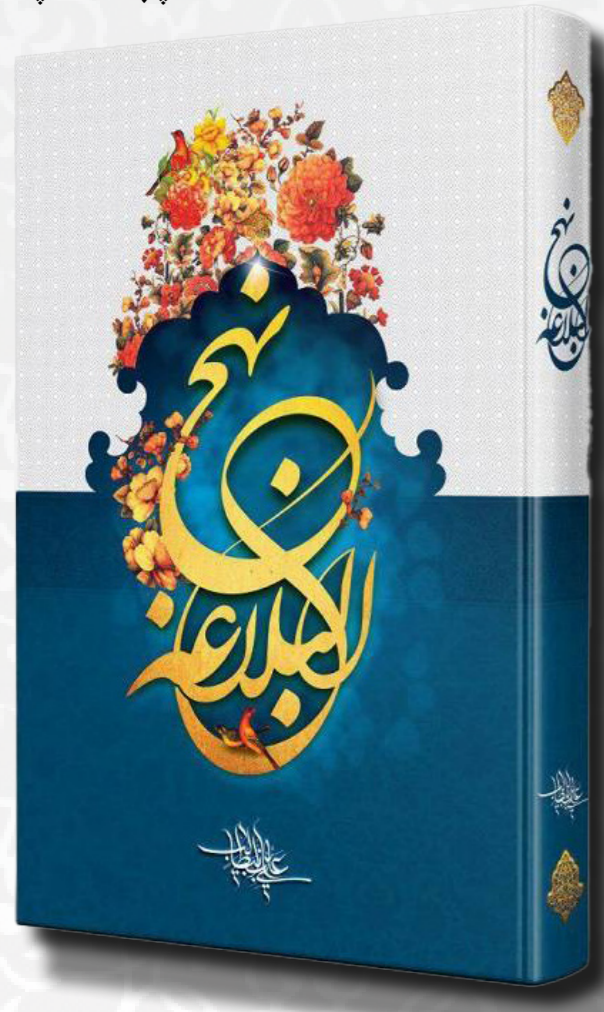
لَا تَصْلُحِ الْوَلَاءُ إِلَّا بِاسْتِقَامَةِ الرَّعِيَّةِ» (نهج البلاغه، نامه ی ۲۱۶).

۴-۱- مردمی بودن

یک مسئول باید خادم مردم باشد به گونه ای که از مشکلات آن ها دور نشود و تنها هنگام انتخاب شدن و اتخاذ رای، این ویژگی را حفظ نکند بلکه تا پایان مسئولیتش به آن ها توجه کند؛ این امر دو نتیجه ی بسیار مهم به دنبال دارد، ۱- علاوه بر اینکه وظیفه ی شخص اصلاح است عاملی برای دلگرمی و امیدوار بودن مردم به زندگی خواهد بود ۲- مردم از او حمایت کنند و در برابر مشکلات استقامت و اتحاد بیشتری خواهند داشت. ویژگی های مردمی بودن به شرح زیر است:

۴-۱-۱- همراهی با مردم در سختی ها

پای حرف مردم نشستن و همراهی با مردم از ویژگی های بسیار مهمی است که باید در یک شخص اصلاح وجود داشته باشد؛ مردم دار باشد همان گونه که برای لحظه ی برگزیده شدن پایه پای

مردم می‌باشد به هنگام قدرت نیز خود را از مردم بدانند و در مقابله مطالبات به حق مردم شفاف‌سازی کند. «أَقْنَعُ مِنْ نَفْسِي بِأَنْ يُقَالَ هَذَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَلَا أَشَارِكُهُمْ فِي مَكَارِهِ الدَّهْرِ أَوْ أَكُونَ أَسْوَأَ لَهُمْ فِي جُشُوبَةِ الْعَيْشِ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۴۵). (آیا به همین رضایت دهم که مرا امیر المؤمنین علیه السلام خوانند و در تلخی‌های روزگار با مردم شریک نباشم و در سختی‌های زندگی الگوی آنان نگردم؟). و در جایی دیگر می‌فرماید: «فَلَا تَطُولَنَّ اخْتِجَابَكَ عَنْ رَعِيَّتِكَ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳). (هیچ‌گاه خود را فراوان از مردم پنهان مدار); «أَطْلِقْ عَنِ النَّاسِ عُقْدَةَ كُلِّ حَقْدٍ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳); (گره هر کینه‌ای را در مردم بگشای)

۴-۱-۲- خود را جدا و برتر از مردم نداند

به طور کلی خود برتر بینی علاوه بر اینکه در اسلام مذمت شده است عاملی بسیار مهم در روی‌گردانی مردم از آن شخص خواهد بود؛ اینکه همه چیز را از خداوند بدانیم و در همه حال و همیشه مالک اصلی را خداوند بدانیم مانعی برای خودبرتر بینی خواهد بود. «إِيَّاكَ وَمَسَامَاةَ اللَّهِ فِي عَظَمَتِهِ، وَالتَّشْبِيهَ بِهِ فِي جَبْرُوتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ يُذِلُّ كُلَّ جَبَّارٍ، وَيُهَيِّنُ كُلَّ مُخْتَالٍ» (نهج البلاغه نامه-ی ۵۳). (پیرهیز که خود را در بزرگی همانند خداوند پنداری، و در شکوه خداوندی همانند او دانی، زیرا خداوند هر سرکشی را خوار می‌سازد، و هر خود پسندی را بی‌ارزش می‌کند)، نیز می‌فرماید: «وَلَا تَقُولَنَّ إِنِّي مُؤَمَّرٌ أَمْرٌ فَأَطَاعُ» (نامه‌ی ۵۳); (و مگوی که مرا بر شما امیر ساخته‌اند و باید فرمان من اطاعت شود).

۴-۱-۳- تواضع در برابر مردم

تواضع از فضائل اخلاقی است که در تمامی متون قرآنی، حدیث، اخلاق و عرفان بر آن تاکید شده است از طرفی باید به طبقه‌ی محروم و قشر آسیب پذیر جامعه کمک کند و از آنان دستگیری کند، مشکلات مردم را مشکلات خود بداند و درصدد حل آن‌ها باشد. «أَخْفِضْ لِلرَّعِيَّةِ جَنَاحَكَ وَابْسُطْ لَهُمْ وَجْهَكَ وَالِنْ لَهُمْ جَانِبَكَ، وَ أَسْ بَيْنَهُمْ فِي اللَّحْظَةِ وَ النَّظَرَةِ وَ الْإِشَارَةِ وَ التَّحِيَّةِ، حَتَّى لَا يَطْمَعَ الْعَظَمَاءُ فِي حَيْفِكَ وَ لَا يَيْأَسَ الضُّعَفَاءُ مِنْ عَدْلِكَ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۴۶). (پر و بالت را برابر رعیت بگستران، با مردم

گشاده روی و فروتن باش، و در نگاه و اشاره چشم، در سلام کردن و اشاره کردن با همگان یکسان باش، تا زورمندان در ستم تو طمع نکنند، و نا توانان از عدالت تو مأیوس نگردند؛ نیز در جای دیگر می‌فرماید: «ثُمَّ اللَّهُ اللَّهُ فِي الطَّبَقَةِ السُّفْلَى...» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳); (خدا را خدا را (در نظر داشته باش) درباره‌ی طبقه پایین اجتماع).

۴-۲- رعایت عدالت محوری در تمامی امور

امام علی (ع) از همان روزهای نخستین عدالت اجتماعی را رعایت می‌کردند و همگان را بر آن تشویق می‌کردند و این امر آتش مخالفت مخالفان را شعله ور می‌ساخت. زیرا امانت‌داری از حکومت جز در سایه‌ی عدالت محقق نخواهد شد. «ثَلَاثَةٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ مِنْ الْأَثْمَةِ صَلَاحٌ أَنْ يَكُونَ إِمَامًا اضْطَلَعَ بِأَمَانَتِهِ إِذَا عَدَلَ فِي حُكْمِهِ وَ لَمْ يَحْتَجِبْ دُونَ رَعِيَّتِهِ وَ أَقَامَ كِتَابَ اللَّهِ تَعَالَى فِي الْقَرِيبِ وَ الْبَعِيدِ» (کنز العمال فی احادیث الاقوال و الافعال، ج ۵، ص ۷۶۴-۷۶۵). نیز در ارتباط با رعایت عدالت در انتخاب و منسوب کردن افراد و رعایت شایسته‌سالاری می‌فرماید: «ثُمَّ انظُرْ فِي أُمُورِ عَمَالِكَ فَاسْتَعْمِلْهُمْ اخْتِيارًا» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳); (سپس در امور کارمندان بیندیش، و پس از آزمایش به کارشان بگمار). توجه به عدالت محوری و اهمیت آن به گونه‌ای است که عدم رعایت آن موجب سقوط جامعه خواهد شد.

۴-۳- زهد و تقوا

داشتن زهد و تقوا به خودسازی و مراقبه‌های پیش از مسئولیت نیازمند است اگر کارگزاران یک حکومت در کارهایشان زهد و تقوا را مد نظر قرار ندهند بی‌تردید دچار لغزش و انحرافات می‌شوند که جامعه را نیز با خود به آن سمت خواهند برد. امام علی (ع) در ارتباط با زهد و به دست آوردن آن می‌فرماید: «فَاعْرِضْ عَنِ الدُّنْيَا بِقَلْبٍ هَوَامًا تَذَكَّرَهَا مِنْ نَفْسِهِ...» (نهج البلاغه خطبه‌ی ۱۶۰). (و کسی می‌تواند به آن دست یابد که قبل از به تادیب نفس خود پرداخته باشد). انسانی که تقوا را مد نظر خود قرار نمی‌دهد اسیر امیال درونی می‌شود از جمله سفارش‌های امام علی (ع) به والیان خود، تقوا بوده است. «فَإِنَّ تَقْوَى اللَّهِ مِفْتَاحُ سَدَادٍ وَ دَخِيرَةُ مَعَادٍ، وَ عِتْقٌ مِنْ كُلِّ مَلَكَةٍ وَ نَجَاةٌ مِنْ كُلِّ هَلَكَةٍ؛ بِهَا يَنْجَحُ

الطَّالِبِ وَ يَنْجُو الْهَارِبِ وَ تَنَالُ الرَّغَائِبِ. فَضَلَّ الْعَمَلِ: فَاعْمَلُوا، وَ الْعَمَلُ يُزْفِعُ، وَ التَّوْبَةُ تَنْفَعُ، وَ الدُّعَاءُ يُسْمِعُ، وَ الْحَالُ هَادِنَةٌ، وَ الْأَقْلَامُ جَارِيَةٌ؛ وَ بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ، عَمْرًا نَاكِسًا، أَوْ مَرَضًا حَاسِبًا، أَوْ مَوْتًا خَالِسًا» (نهج البلاغه خطبه-ی ۲۳۰).

۴-۴- نظارت دقیق بر اطرافیان و سوء ظن به دشمن

از اساسی‌ترین شرایط موفقیت در تمامی عرصه‌ها، شناخت دشمن می‌باشد و یکی دیگر از توصیه‌های مهم در سیره‌ی امام علی (ع)، رفتار حضرت با دشمنان است. این بحث، هم از جهت دشمن‌شناسی و هم شیوه درست برخورد با دشمن بسیار حائز اهمیت است، به گونه‌ای که حضرت (ع) صراحتاً اعلام می‌کند که به دشمن خوش‌بین نباشند. «وَ أَنَّهُمْ فِي ذَلِكَ حُسْنُ الظَّنِّ» (نهج البلاغه نامه-ی ۵۳); (و به دشمن خوش بین مباش). «فَأَحْسِمْ مَادَّةَ أَوْلِيَّتِكَ بِقَطْعِ أَسْبَابِ تَلِكِ الْأَحْوَالِ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳); (ریشه‌ی ستمکاریشان را با بریدن اسباب آن بخشکان).

۴-۵- برخورد با فسادهای اقتصادی و حمایت از تولیدات داخلی

فساد اقتصادی را می‌توان سرمنشأ همه فسادها و انحرافات در بدنه یک حکومت دانست که تبعات آن نابسامانی‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی برای یک جامعه است. «فَأَمْنَعُ مِنَ الْاِحْتِكَارِ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳) پس، از احتکار کالا جلوگیری کن» و نیز در ارتباط با برخورد با آنان می‌فرماید: «وَ لَا يَكُونَنَّ الْمُحْسِنُ وَالْمُسِيءُ عِنْدَكَ بِمَنْزِلَةِ سَوَاءٍ»؛ (هرگز نیکوکار و بدکار در نظرت یکسان نباشند). حضرت (ع) کارگزاران را به حمایت از تولیدات داخلی تشویق و سفارش می‌کند. «ثُمَّ اسْتَوْصُ بِالْتَّجَارِ وَ ذَوِي الصَّنَاعَاتِ» (نهج البلاغه نامه‌ی ۵۳) (دیگر این که نیکی به بازرگانان و صنعتگران را بر خود بپذیر).

۴-۶- توانایی در اداره‌ی حکومت

یکی دیگر از شروط لازم برای انتخاب شخص اصیل، داشتن توانمندی در اداره حکومت است. «أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا حَقًّا لِنَاسٍ بِهَذَا الْأَمْرِ أَقْوَاهُمْ عَلَيْهِ...» (نهج البلاغه خطبه ۱۷۳); (ای مردم همانا برای حکومت، محق‌ترین فرد کسی است که بر آن بیشترین توانایی را داشته باشد).

قاعدتا مراجعه به احادیث، قرآن و دستورات اسلامی نشانگر صفات بی‌شماری برای معرفی شاخصه‌های انتخاب اصلح است که بررسی و ارائه‌ی آن‌ها از عهده‌ی این پژوهش خارج است.

نتیجه

انتخابات یکی از عرصه‌های مهم اجتماعی است و اهمیت آن به گونه‌ای است که انتخاب شخص اصلح می‌تواند سلامت آن جامعه را تضمین کند و آن را به سمت فضائل و مکارم، پیشرفت‌های مادی و معنوی ببرد. انتخاب شخص اصلح در نظام مردم‌سالاری دینی سبب مشروعیت بخشی به سازمان و موفقیت رفتار سیاسی، اقتصادی، علمی و... خواهد بود. با توجه به اینکه هدف جامعه‌ی مردم‌سالاری دینی هدایت جامعه به سوی کمال است انتخاب و برگزیده شدن و معرفی ویژگی‌های شخص اصلح از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. این ویژگی‌ها عبارتند از: برخورد با فسادهای اقتصادی و حمایت از تولیدات داخلی، نظارت دقیق بر اطرافیان و سوء ظن به دشمن، رعایت عدالت محوری در تمامی امور، همراهی با مردم در سختی‌ها و... می‌باشد.

منابع

نهج البلاغه

- زرگری نژاد، غلامحسین، (۱۳۷۸ش)، تاریخ صدر اسلام (عصر نبوت)، تهران: نشر سمت.
- شریعتی، سعید، (۱۳۸۴ش)، حقوق ملت و دولت در قانون اساسی، تهران: نشر اندیشه‌ی جوان.
- قاضی، ابوالفضل، (۱۳۸۵ش)، بایسته‌های حقوق اساسی، تهران: نشر میزان.
- متقی هندی، حسام‌الدین، (بی‌تا)، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، بیروت: موسسه الرساله.
- نادری، شبینم، (۱۳۸۸ش)، منشور انتخابات: انتخابات در بیان رهبر معظم انقلاب، تهران: سروش ملل.

تاملی در برخی از ویژگیهای منتخب
اصلاح از منظر آیات و روایات

سیده محبوبه کشفی
دانشجوی دکتری دانشگاه شیراز

چکیده

انسانها در طی جریان زندگی فردی و اجتماعی، انتخابهای متعددی را انجام میدهند، که انتخاب ریاست جمهوری نیز یکی از آن موارد است. اما لحاظ کردن معیارها و شاخصهای صحیح در انتخاب، بسیار حائز اهمیت است. آموزههای اسلامی بدین مهم توجه ویژه داشتهاند و به تعدد این اصل و معیارها را تبیین و شفاف سازی کردند. از این رو، مقاله حاضر به برخی از ویژگیهای فرد اصلاح از منظر آموزههای اسلامی به روش توصیفی-تحلیلی میپردازد. مهمترین نتایج از این نوشتار حاکی از آن است که دین محوری، اهتمام بر برقراری عدالت، آگاهی به زمانه، قانون مداری، پرهیز از تفرقه افکنی و پشتکار برای نیل به اهداف از جمله مهمترین ویژگیهای فرد منتخب است.

کلید واژهها:

قرآن کریم، انتخاب اصلاح، عدالت، وحدت، دین محوری، قانون مداری

مقدمه

انسانها در زندگی اجتماعی خود حقوق و تکالیفی نسبت به یکدیگر دارند و تمامی انسانها در جامعه نیازمند امنیت، رفاه و مشارکت در انتخاب و تعیین سرنوشت هستند. از این رو، یکی از نیازهای یک جامعه سالم، مشارکت سیاسی صحیح است که جلوه‌ی اصلی آن در انتخابات است. مشارکت سیاسی در تعیین سرنوشت جامعه و افراد جامعه بسیار مهم و حائز اهمیت است. انتخابات امری است که افراد جامعه با انتخاب خود، سرنوشت چند ساله‌ی جامعه و کشور خود را تعیین میکنند. این همان امری است که خداوند متعال در آیه ۱۱ سوره رعد میفرماید: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بَقِيَهُمْ حَتَّىٰ يَغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» «در حقیقت، خدا حال

ویژگیهای فرد اصلاح از منظر آموزههای اسلامی پرداخته میشود.

۱-۲. دین محوری

نخستین و موثرترین رکن از ارکان تمدن اسلامی، عقیده توحیدی است. پیامبر اکرم (ص) با دعوت به یگانه پرستی و شعار توحیدی «لا اله الا الله» از گام نخست این رکن را بنا نهاد. ایمان و عقیده توحیدی، ریشه‌ی پوچی و ناامیدی را میسوزاند و حرکت و تلاشی در جهت اعتلای جامعه به ارمغان می‌آورد. خداوند متعال در آیات متعددی از قرآن کریم بدین مهم توجه ویژه داشته و مواردی همچون کفر پیشگی (الَّذِينَ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) (تغابن: ۵)، افکار لجوجانه در برابر آیات خدا (وَأْتَلَّ عَلَيْهِمْ نَبَأُ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخْنَا مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ) (اعراف: ۱۷۵) از جمله عواملی هستند که انحطاط تمدنها و هلاکت جوامع را اجتناب ناپذیر میکند.

اصلاح اخلاق و تحصیل ملکات پسندیده و پاک کردن دل از خویهای زشت، راهی جز تکرار عمل صالح و مداومت بر آن ندارد. اگر انسان بخواهد خوی ناپسند ترس را از دل بیرون کند و جای آن فضیلت شجاعت را قرار دهد، باید به طوری پی در پی کارهایی که طبعاً دلها را تکان میدهد، انجام دهد تا ترس از دلش بیرون رود. در این صورت هر اقدامی، شجاعتی را در دلش نقش میزند. بنابراین هر چند به دست آوردن یک ملکه در اختیار آدمی نیست ولی مقدمات تحصیل آن در اختیار اوست و او میتواند با انجام آن مقدمات، ملکه را تحصیل نماید (نیلی پور، ۱۳۸۸، ج ۱، صص ۴۷-۴۸)

قابل ذکر است که انسان باید کار خود را با اراده انجام دهد و عاقبت کار را به خدا واگذار کند. (جوان مهر، ۱۳۸۳، ج ۲، صص ۱۹۷-۱۹۸) رسول خدا (ص) نیز مامور بودند در برابر منافقانی که می گفتند: «ما اطاعت می کنیم» اما اطاعت نمی کردند از مجازات آنها صرف نظر کند و بر خدا توکل نمایند و خداوند در واگذاری کارها به او کفایت میکند: (وَلَا تَطْعَمِ الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ وَدَعْ اٰذٰهُمۡ وَتَوَكَّلۡ عَلٰی اللّٰهِ وَكَفٰی بِاللّٰهِ وَكِیْلًا) (احزاب: ۴۸)

۲-۲. پرهیز از تفرقه افکنی و تلاش بر ایجاد وحدت

اتحاد سبب تقویت ضعفها و مضاعف کردن قدرت آنها میشود. به بیانی دیگر، هزاران آجر متفرق ضعیفند اما اگر یک آجر با دیگر آجرها در کنار هم قرار گیرند، چنان قدرتی در دیوار به وجود می‌آید که سقوط آن چندان ساده نیست. اتحاد موجب حفظ انسان از هلاکت میشود زیرا که انسان در میان جماعت با حمایت افراد، در برابر شیاطین انس و جن محفوظ و مقاومتر می ماند. داستان حضرت موسی و روی آوردن قومش به گوساله پرستی دلیل محکمی بر این است که اسلام حامی وحدت و یکپارچگی است (قادری، بی تا، صص ۳۴-۳۷).

قرآن مجید برای حفظ وحدت مسلمانان توصیه‌های اخلاقی ارزشمند دال بر حفظ روحیه برادری و اسلامی داده است: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءِ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّقَابِ بئس الاسم الفسوق بعد الإيمان وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ) (حجرات: ۱۱) خداوند متعال در این آیه، بدین مهم تذکر داده است و از استهزاء نهی کرده است. اگرچه استهزاء کردن در ظاهر یک گناه است، اما در باطن چندین گناه از جمله اختلاف افکنی، کشف عیوب، فتنه، طعنه به دیگران، کینه، تحریک و انتقام و ... را به همراه دارد (قرائتی، ۱۳۸۴، ج ۱۱، ص ۱۸۳)

پیامبر اکرم (ص) در جهت تحقق همبستگی توانست با بارور کردن فطرت فضیلت خواه از جامعه ای انحصار طلب، جامعه ای ایثارگر بسازد که در ذیل آیه ۹ سوره حشر به سه ویژگی پر افتخار انصار اشاره شده است: (وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَخِّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ). الف) محبت «يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ»، ب) بلند نظری «لَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً» و ج) ایثار «وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ» (مکارم شیرازی، ۱۳۸۷، ج ۲۹، ص ۵۲۶).

بررسی تاریخ زندگی پیامبر اسلام از نظر زمان شناسی و آشنایی آن حضرت با مقتضیات زمان خود، نشانه بارز یک رهبر زمان آگاه است. همچنین برخورد صحیح امام علی (ع) در ماجرای سقیفه نشان دهنده تصمیمگیری یک رهبر زمان آگاه در یکی از حساسترین مقاطع تاریخ اسلام است. و این چنین همه اوصیای پیامبر اسلام از ویژگی زمان آگاهی داشته و سکوت، فریاد، صلح و جنگ آنان به مقتضای زمان بود (محمدی ری شهری، ۱۳۷۶، ص ۲۳۸-۲۳۹)

امام خمینی (ره) افزون بر آگاهی و اشراف بر حقایق، اصول و فروع و آرمانهای اسلام، آشنایی با تاریخ گذشته مسلمانان و درک مصالح و مفاسد جامعه اسلامی و با شناسایی دشمنان دین و نقشه‌هایشان و شناساندن آنان به امت مسلمان، توطئه‌های ایشان را برملا و بی‌اثر ساخت. بدین ترتیب، حرکت امام خمینی (ره) از همان ابتدا بر اساس آگاهی و فراست شکل گرفت (مصباح یزدی، ۱۳۸۶، ص ۱۱۴) ۲-۵. قانون مداری

از ویژگی‌های مهم سیره نبوی «قانون مداری» است. رسول خدا (ص) اطاعت از قانون الهی را در جامعه اسلامی واجب و لازم میدانست و با افرادی که از قانون و شریعت اسلامی سرپیچی میکردند، برخورد میکرد. مدیریت رسول خدا (ع) بر اصل برپایی حق و عدل استوار بود و کارگزاران خود را بدان فرمان میداد (جوان مهر، ۱۳۸۶، ج ۱، صص ۱۵۴-۱۵۶؛ موسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۶، ص ۱۸۸) حضرت علی (ع) در توصیف سیره آن حضرت فرمودند: «سیرته القصد و سننه الرشید و کلامه الفصل و حکمه العدل» (راه و رسم او معتدل و روش او صحیح و متین و سخنانش روشن‌نگر از باطل و حکمتش عادلانه بود) (دشتی، ۱۳۷۹، خطبه ۹۴). سلامت و رشد زندگی اجتماعی به پایه‌ها و اساسی همچون پایبند بودن به عهد و پیمان نیازمند است. پیمانهای اجتماعی همچون اتصالات یک کارخانه است که افراد اجتماع را به هم پیوند و روابط اجتماعی را برقرار می‌سازند. هر اندازه پیمانهای اجتماعی محکم و افراد اجتماع به عهد و پیمان وفادار باشند، جامعه در امنیت بیشتری به سر میبرد (بیگی، ۱۳۸۹، ص ۵۲). خداوند در قرآن کریم میفرماید: (الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ وَالَّذِينَ هُمْ

نخستین ماموریت های پیامبر اکرم (ص) ایجاد وحدت دینی و پیوند مواخات میان مسلمان اعم از زن و مرد بود که در ویرانسازی مسجد ضرار طبق آیه ۱۰۷ سوره توبه آشکار است: (وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضَرَارًا وَ كُفْرًا وَ تَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ إِزْوَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَ لِيُخَلِّفُنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى وَ اللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) حضرت رسول (ص) فرمودند: «مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ فَقَدْ خَلَعَ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ عَنْ عُنُقِهِ» «هر کس در جماعت مسلمانان ایجاد تفرقه کند همان ایمان را از دوش خویش بر زمین نهاده است» (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۲۷، ص ۶۷) و همچنین میفرماید: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَ تَرَاحُمِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ الْوَاحِدِ إِذَا أَشْتَكَى بَعْضُهُ تَدَاعَى سَائِرُهُ بِالسَّهْرِ» «مثل افراد با ایمان در دوستی و نیکی به یکدیگر همچون اعضای یک پیکر است که چون بعضی از آن رنجور شود و به درد آید اعضای دیگر را قرار و آرامش نخواهد بود» (ابوالفتح رازی، ۱۳۹۸، ج ۲، ص ۴۵۰)

۲-۳. اهتمام بر برقراری عدالت
عدالت اجتماعی یکی از اساسی ترین اهداف مشترک همه پیامبران است که قرآن کریم، ماموریت و رسالت انبیاء را برقراری عدالت در میان بشر بیان میکند: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوِّ مِمَّنْ لَّيَّةَ شَهِدَآءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَيْكُمْ إِلَّا تَعَدَّلُوا أَعْدَلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ) (مائده: ۸) برقراری عدالت اجتماعی از عمده ترین مسائل اجتماعی است که در ساختار جوامع اسلامی نقش اساسی دارد (بیگی، ۱۳۸۹، ص ۵۷۶)

در زیارت امام حسین (ع) نیز میخوانیم: (اشهدانك قد امرت بالقسط و العدل و دعوت اليهما) «شهادت میدهم که تو به قسط و عدالت دستور دادی و بدان دعوت نمودی». ماهیت عدالت خواهی در قیام عاشورا و ظلم ستیزی امام حسین (ع)، سرمایه الهام ملت ما در قیام بر ضد طاغوت بود. امام خمینی (ره) بر این ماهیت تصریح کرده است: «سید الشهداء (ع) از همان روز اول که قیام کردند برای این امر، انگیزه شان اقامه عدل بود» (سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۸۶، ج ۲۰، ص ۱۸۹)

۲-۴. آگاهی و هوشیاری نسبت به مسائل پیرامون

عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ أَوْلِيكَ فِي جَنَاتٍ مُّكْرَمُونَ (معارف: ۳۲-۳۵)

امام علی (ع) نیز وفای به عهد و پیمان را میزان و معیار سنجش انسان میداند و میفرماید: «انَّ الْعَهْدَ قَلَائِدٌ فِي الْإِعْتِقَادِ الْيَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَمَنْ وَصَلَهَا وَصَلَهُ اللَّهُ وَ مَنْ نَقَضَهَا خَذَلَهُ اللَّهُ» «همانا عهد و پیمان ها گردن بندهایی در گردن‌ها هستند تا روز قیامت. کسی که پیوند آنها را نگه دارد (وفای به عهد کند) خداوند او را به مقصود می‌رساند و کسی که آن عهد‌ها را بشکند خداوند او را به خودش وا می‌گذارد» (محمدی ری شهری، بی تا، ج ۷، ص ۴۹).

از جمله افرادی که در تعامل با دیگران چنین وظیفه‌های را عهده دارند، زمامداران ملت هستند. پیامبر اکرم (ع) خود را مستثنی از قانون نمیدانست و در اوج اقتدار در اواخر عمر خویش در مسجد مدینه به منبر رفت و خطاب به مردم فرمود: «مَنْ كُنْتَ جِلْدَتِ ظَهْرًا، فَهَذَا ظَهْرِي فَلِيقْتَدِ مِنْهُ» «هر که را من بر پشت او تازیانه زده‌ام، اینک پشت من آماده است تا او به تقاص برخیزد و داد خود را بستاند» (جوان مهر، ۱۳۸۳، ج ۱، صص ۱۵۴-۱۵۶).

۲-۶. محترم دانستن آراء دیگران و نقد منصفانه آراء مخالف

از آنجا که زبان مشترک انسانها فطرت است، معیارهای اخلاقی منطبق با فطرت نیز مشترک است و به هنگام تعاون و داد و ستد میان فرهنگی باید رعایت شود آنچه بیش از هر چیز دیگر در برخورد با ملل مختلف تاثیر عمیق و عملی دارد، تربیت، ادب و رعایت موازین اسلامی و اخلاقی ناشی از قرآن و سنت است زیرا که ریشه همه بدیها، رفتارهای نامناسب و خود خواهانه انسانها است (ایروانی، ۱۳۸۷، صص ۵۲۷-۵۲۸). مادامی که مردم، جامعه را عرصه مجادله و و جایگاه قدرت نمایه‌های خشن و بی‌منطق بدانند، جایی برای ترویج افکار و رفتارهای مطلوب نخواهد بود. در جامعه‌ی فاقد اخلاق، حتی تجهیز افراد به علم و دانش جز به پیچیده‌تر کردن مشکلات نتیجه‌ای نخواهد داشت (علیخانی، ۱۳۸۶، ص ۳۶۴).

پیامبر (ص) بر اساس «حفظ کرامت انسان» به آراء و نظریات دیگران احترام می‌گذاشت و از استبداد رأی به شدت پرهیز مینمود.

ایشان در مواجهه با کافران و مشرکان به لحاظ حرمت انسانی، با ادب و احترام رفتار میکرد (جوان مهر، ۱۳۸۳، ج ۱، صص ۱۲۸-۱۲۹). منشاء این التزام به حفظ حرمت انسانها را باید در قرآن جست، جایی که حریم انسانی را محترم شمرده و فرموده: (أَذْهَبًا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ فَقَوْلًا لَهُ قَوْلًا لِّئِنَّا) (طه: ۴۳-۴۴) «به سوی فرعون بروید که او به سرکشی برخاسته و با او سخن نرم بگویید». این شیوه رفتار پیامبر از جمله عوامل موفقیت چشم گیر در جذب مردم به دین اسلام بود.

۲-۷. صلابت و پشتکار در نیل به اهداف
یکی دیگر از مهم ترین اصول و الگوهای رفتاری پیامبر اکرم (ص) در رویارویی با امت خویش، صلابت میباشد که به پیامبر دستور داده است: «أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ» (توبه: ۷) به تعبیر علامه طباطبائی معنای غلظت، شدت سرسختی به خاطر خداست و به معنای خشونت و سنگدلی نمی باشد (طباطبائی، ۱۴۱۷، ج ۹، صص ۴۰۴-۴۰۵) آنچه در مدیریت اهمیت دارد، مداومت امور است

نه صرفاً آغاز کردن آنها. اعتلای ارزشها و پیاده سازی اهداف بلند مستلزم تلاش و استقامت بر آرمانهاست. آن گونه که به پیامبر اعظم (ص) نیز این دستور صادر شده است: (فَأَسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ وَ مَنْ تَابَ مَعَكَ) (هود: ۱۱۲) «از این آیه استنباط میگردد که نه تنها رهبران و مدیران بلکه

پیروان نیز در جهت تحقق آرمانها و اهداف والا از هیچ کوششی دریغ نوزند. احادیثی از پیامبر (ص) که ناظر به تاکید ایشان است: «إِنَّ أَحِبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ أَدْوَمُهَا وَإِنْ قَلَّ» «بهترین کارها نزد خدا، تداوم آنها اگر چه کم باشد» (قوی المنذری، ۱۳۸۸، ج ۴، ص ۱۳۰)

نتیجه گیری

خداوند متعال در قرآن کریم و ائمه معصومین (ع) به امر مهم انتخاب توجهی ویژه داشتند و این امر را هم در سیره خویش و هم به گونه‌ی دستوری و سفارشی به دیگران اهمیت آن را تذکر داده‌اند. فرد منتخب در صورتی میتواند شایستگی و صلاحیت رهبری افراد جامعه را داشته باشد که خود دیانت را محور امور قرار دهد و تمامی تلاش خود را در جهت برقرای عدالت، رسیدن به اهداف و قانون مداری داشته باشد. همچنین باید نسبت به مسائل پیرامون خود آگاه باشد تا بتواند در زمان لازم اقدام ضروری در جهت پرهیز از تفرقه افکنی را انجام دهد.

فهرست منابع

- قرآن کریم
ایروانی، جواد (۱۳۸۷)، فرهنگ روابط اجتماعی در آموزه های اسلامی، مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی، جلد دوم.
بیگی، روح الله (۱۳۸۹)، ارزشهای اجتماعی در قرآن، قم: انتشارات اسوه، چاپ دوم.
جوان مهر، حسین (۱۳۸۳)، رفتار شناسی پیامبر (ص) با مردم، رشت: انتشارات کتاب مبین.
دشتی، محمد (۱۳۷۹)، ترجمه نهج البلاغه، قم: انتشارات الهادی.
طباطبایی، سید محمد حسین (۱۴۱۷)، المیزان فی تفسیر القرآن، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ پنجم، جلد چهارم ونهم.
علیخانی، علی اکبر (۱۳۸۶)، سیاست نبوی، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، چاپ اول.
قرائتی، محسن (۱۳۸۴)، تفسیر نور، تهران: مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، جلد یازدهم.
قوی المنذری، رکن الدین عبدالعظیم (۱۳۸۸) الترغیب و الترهیب، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، جلد چهارم.
مجلسی، محمد باقر (۱۴۰۳)، بحارالانوار لعلوم الائمه الاطهار، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی.
محمدی ری شهری، محمد (۱۳۷۶)، رهبری در اسلام، قم: دارالحدیث، چاپ دوم.
مصباح یزدی، محمد تقی (۱۳۸۶)، انقلاب اسلامی و ریشه های آن، قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۳)، تفسیر نمونه، تهران: دارالکتب الاسلامیه.
موسسه فرهنگی قدر ولایت (۱۳۸۶)، سیره اجتماعی پیامبر اعظم (ص)، تهران: ناشر موسسه فرهنگی قدر ولایت
نیلی پور، مهدی (۱۳۸۸)، بهشت اخلاق، قم: موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر (عج)، چاپ پنجم.

رفع شبهات انتخاباتی با آیاتی از قرآن

زهرا قاسم نژاد

عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز

سوال چهار) اگر زمان تبلیغات، موجی در جامعه ایجاد شد، چه کنیم؟
پاسخ: (وَ لَا تَتَّبِعَنَّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) (یونس: ۸۹) «راه کسانی را که علم ندارند پیروی نکن»
اگر فکر آخرت خودمان نبستیم، لطفا فکر دنیای مردم باشیم.

سوال پنج) چگونه افراد را تشخیص دهیم؟
پاسخ: (يُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا) (آل عمران: ۱۸۸) «دوست دارند به خاطر کارهایی که (در حیطة وظایف آنها بوده و) انجام نداده‌اند مورد ستایش قرار گیرند»
به دنبال کسانی که از چاپلوسی و تعریف و تمجید لذت می‌برند، نروید.

سوال شش) به چه کسی رای بدهیم؟
پاسخ: (وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ) (مائده: ۵۴)
به کسی رای بدهیم که از سرزنش هیچ ملامتگری نمی‌هراسد.

خلاصه یادمان باشد اگر خواستیم
(إِنَّ رَبَّكَ لَبَلِ الْمُرْصَادِ) (فجر: ۱۴)

سوال یک) چرا رای بدهیم؟
پاسخ: (إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ) (رعد: ۱۱) «خدا سرنوشت قومی را تغییر نمی‌دهد مگر زمانی که خودشان تصمیم بگیرند که سرنوشتشان را تغییر دهند» امیدوارم درست انتخاب کنیم.

سوال دو) من وقتی نمی‌دانم که به چه کسی رای بدهم، باید چه کنم؟
پاسخ: (فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) (نحل: ۴۳)
از اهلس پرسید، اهلس. نه ماهواره.

سوال سه) اگر پرسیدم و دیدم هر کسی از پیش خودش اخباری می‌دهد و تحلیلی می‌کند، آن وقت چه کنم؟
پاسخ: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا) (حجرات: ۶) «هرگاه

فاسقی برای شما خبری آورد در مورد آن تحقیق کنید»
نگاه کن به شخصی که خبر می‌دهد که آیا عادل است یا فاسق؟
حداقل خبرش را حذف کنید برای ده نفر ارسال نکنید.

یا احسن الفاعلین

ماندانا پرستنده خیال

کارشناسی ارشد دانشگاه شیراز

بعضی‌ها میگن ... آقا رای بی رای:

- ۱- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم تارای ندادن ما، کنش اجتماعی اعتراض به نظام باشه ازبالا تاپایین؟
- ۲- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون باسیاست کاری نداریم!
- ۳- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون واقعا ازمشکلات جامعه ناراحتیم!
- ۴- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون دشمنی وجودنداره که اتحاد مونو دربرابرش حفظ کنیم، این ماهستیم که دشمن راتعریف می کنیم!
- ۵- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون رای ندادن ماحداقل باعث میشه جوونای معترض حرفشون رو بگن وکسی اونارو نگیره بیره؟
- ۶- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون چهل سال رای دادیم ونتیجه ش فقره، چرادوباره بدیم؟
- ۷- بعضی‌ها میگن، ما طالب انقلاب جدید نیستیم اما باید ساختار اصلاح بشه برای همین رای نمی دیم تامسوولین به خودشون بیان!
- ۸- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون اصلا آدم درست وکار آمدی نداریم که بهشون رای بدیم!
- ۹- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون مسوولین یادشون میره که برنامه هاشون رو عملی کنند!
- ۱۰- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون رده های نظام خودشون از قبل رییس جمهور رو انتصاب کردند و ما فرمالیته پای صندوق حضور به عمل میاریم!
- ۱۱- بعضی‌ها میگن رای نمیدیم، چون امنیت منحصر در جنگ نداشتن نیست بلکه من جوون امنیت روانی، اقتصادی وشغلی رو ندارم!
- داستانک های ریسی برای جمهور:
- یه پسرعمو دارم فشن و خوش تیپ، اصلا مذهبی نیستا اما خیلی بامرامه، دیوونه‌ی حاج قاسمه ...

گفتم: «تو که انقدر دوشش داری بعد شهادتش چی کار کردی؟!»
 گفت: «برو بابا ما که کاره‌ای نیستیم مسئولا شرمنده خونش شدن.»
 گفتم: «مسئولا رو کی انتخاب کرده؟!»
 گفت: «همشون یکین انتخاب کیلو چنده؟!»
 گفتم: «اگه حاج قاسم بود همینو می گفت به نظرت؟!»
 کمی فکر کرد و یه شونه ای بالا انداخت!
 گفتم: «پس یا علی، برای این انتخابات ان شاءالله به نیت شادی روح حاج قاسم و ادامه راهش با هم دیگه میریم پای صندوق رای.»
 لبخندی زد و دیگه چیزی نگفت.
 مدیر ساختمان مون آدم درستی نیست حساب کتابشم مشخص نیس اصلا معلوم نیس پول شارژ چی میشه. اون موقعی که تو ساختمان می خواستن مدیر ساختمان رو انتخاب کنن ما و همسایه بغلی نرفتیم گفتیم اول و آخرش که چی.. اما حالا می بینم چه کار اشتباهی کردم ای کاش اون روز رفته بودم برا جلسه ساختمان چون این مدیره فقط یک رای از آقای حسینی که خیلی آدم خوبیه بیشتر داشت.. می شد ساختمان ما هم الان یه ساختمان خوب و تمیز باشه، حداقل بدونیم پولایی که میدیم چی میشه؟!
 حتما تو انتخاب بعدی شرکت می کنم اما این یک سالو چه کنم که حق اعتراض ندارم.
 گفتم: «به کی رای میدی؟!»
 گفت: «برو بابا.. خوشی! بعد شهادت حاجی، هنوز دلمون خنک نشده از یه انتقام مشتی! آقایون دیپلمات هم که هرروز با یه دسته گل میان، یه روز برجام، یه روز نشست وین، این صوت اخری هم که بدجوری حالمو گرفت.»
 گفتم: «منظورت از انتقام چیه؟!»
 گفت: «یه چیزی که بچزندشون، حال دشمنو خوب بگیره ...»
 گفتم: «میخوای تو انتقام شریک باشی؟!»
 گفت: «بخدا حاضرم ...»
 گفتم: «تک تک ما مسول انتقام خون حاج قاسمیم!»

گفت: «چطور اخه؟!»
 گفتم: «مگه نمی خوای حال دشمنو بگیری و بچزونی؟!»
 گفت: «چرا!»
 گفتم: «الان اسلحه ما رای دادنه!! اگه همه بیایم پای صندوق، مطمئن باش حاج قاسم خوشحال میشه و آمریکا میسوزه!»
 گفت: «پس این بار صف اول انتقامم!»
 بسی امید در پس ناامیدی: (دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران (برگرفته از بیانات رهبر معظم انقلاب تا آبان ماه ۹۷)
 پیشرفت همه جانبه و ایجاد انقلاب علمی و رشد و توسعه علم و فناوری در کشور:
 ۱- قطب پزشکی و درمان بودن ایران
 ۲- رتبه علمی بالا در دنی
 ۳- سهم حدود ۲ درصدی تولید علم ایران
 ۴- صاحب رأی در مسائل منطقه
 ۵- دانش بالا در زمینه هسته‌ای
 ۶- دانش بالا در زمینه نانو
 ۷- دانش بالا در زمینه زیست فناوری
 ۸- دانش بالا در زمینه های مربوط به فضای مجازی

- ۹- پیشرفت در زمینه امنیت و دفاع
- ۱۰- پیشرفت در زمینه کشاورزی
- ۱۱- پیشرفت در زمینه سلامت
- ۱۲- پیشرفت در زمینه راه‌های مواصلاتی
- ۱۳- پیشرفت در فناوری رادار و صنایع هوافضا
- ۱۴- پیشرفت در علوم زیستی
- ۱۵- ساخت داروهای نو ترکیب و رادیوداروهای مهم
- ۱۶- صنعت بسیار مهم سلول های بنیادی
- ۱۷- شبیه سازی
- ۱۸- ساخت ابررایانه‌ها
- ۱۹- ایجاد زیرساخت های فنی و مهندسی و صنعتی
- ۲۰- شتاب جمهوری اسلامی در پیشرفت، سیزده برابر متوسط جهانی
- ۲۱- پیشرفت در خودباوری و خودکفائی
- ۲۲- گسترش روحیه تحقیق و شکوفایی استعدادهای انسانی
- ۲۳- گسترش امید و نشاط
- بگذرد که دستاوردهای کمی هم در ایام بیماری کووید ۱۹ انداشتیم، اعم از پزشکی، فناوری و....
- «انتخاب با خودتان»

تاملی در فرازی از نامه ۵۳ نهج البلاغه

سیده صدیقه کاظمی
کارشناس امور فرهنگی دانشگاه شیراز

و لَا تَقُولَنَّ إِنِّي مُؤَمَّرٌ أَمْرٌ فَأَطَاعُ، فَإِنَّ ذَلِكَ إِذْغَالٌ فِي الْقَلْبِ وَ مِنْهُكُمُ لِلدِّينِ وَ تَقَرُّبٌ مِنَ الْغَيْرِ؛ وَ إِذَا أَحَدَتْ لَكَ مَا أَنْتَ فِيهِ مِنْ سُلْطَانِكَ أَبْهَةً أَوْ مَخِيلَةً فَانظُرْ إِلَى عَظْمِ مُلْكِ اللَّهِ فَوْقَكَ وَ قَدْرَتِهِ مِنْكَ عَلَى مَا لَا تَقْدِرُ عَلَيْهِ مِنْ نَفْسِكَ، فَإِنَّ ذَلِكَ يُطَامِنُ إِلَيْكَ مِنْ طَمَاحِكَ وَ يَكْفُ عَنكَ مِنْ غَرْبِكَ وَ يَفِيءُ إِلَيْكَ بِمَا عَزَبَ عَنكَ مِنْ عَقْلِكَ؛ إِيَّاكَ وَ مَسَامَاةَ اللَّهِ فِي عَظَمَتِهِ، وَالتَّشَبُّهُ بِهِ فِي جَبْرَوْتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ يُذِلُّ كُلَّ جَبَّارٍ وَ يَهِينُ كُلَّ مُخْتَالٍ.

ترجمه:

هرگز خود را در مقام نبرد با خدا قرار نده، زیرا تاب کیفر او را نداری و از عفو و رحمت او بی نیاز نیستی و هرگز از عفو و بخششی که نموده ای پشیمان نباش و از کیفری که داده ای به خود مبال و شادی نکن. هرگز به هنگامی که خشمگین می شوی و راه چاره ای برای آن می یابی به انجام اقدام خشن شتاب مکن (و تصمیم ناگهانی مگیر) هرگز مگو من امیرم؛ امر می کنم و از من اطاعت می شود؛ که این، موجب دخول فساد در دل تو و ضعف و خرابی دین و نزدیک شدن دگرگونی ها (در قدرت تو) است و هرگاه بر اثر قدرتی که در اختیار داری کبر و غرور یا عجب در تو پدید آید، به عظمت قدرت خداوند که فوق توست و بر اموری نسبت به تو قادر است که تو درباره خویشتن قدرت آن را نداری نظر بیافکن، زیرا این نگاه تو را از آن سرکشی پایین می آورد و از شدت و تندی تو می کاهد و آنچه از نیروی عقلت از

دست رفته به تو باز می گرداند. از دعوی همتایی با خداوند در عظمتش برحذر باش و از تشبه به او در جبروتش خود را برکنار دار، زیرا خداوند هر جباری را ذلیل و هر فرد خودپسند متکبری را خوار می دارد.

شرح:

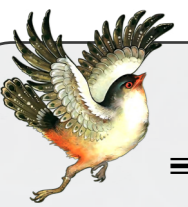
امام (علیه السلام) در این بخش از عهدنامه به هفت توصیه مهم می پردازد که به اختصار در این مجال بدان پرداخته می شود:

اولین توصیه) دوری از جنگ با خدا:

منظور از جنگ با خدا، ظلم بر بندگان و تزییع حقوق آنهاست نه هرگونه معصیت و گناه. شاهد این سخن حدیثی است که امام صادق (ع) از پیغمبر اکرم (ص) نقل می کند که فرمود: «لَقَدْ أَسْرَى رَبِّي بِي فَأَوْحَى إِلَيَّ مِنْ وَرَاءِ الْحِجَابِ مَا أَوْحَى وَشَافَهَنِي إِلَيَّ أَنْ قَالَ لِي يَا مُحَمَّدُ مَنْ أَدُلَّ لِي وَلِيًّا فَقَدْ أَرْضَدَنِي بِالْمَحَارَبَةِ وَمَنْ حَارَبَنِي حَارَبْتَهُ» «هنگامی که پروردگرم مرا به معراج برد از پشت حجاب های (معنوی) به من آنچه را که می بایست وحی کرد و در حضور نیز (آنچه باید بگوید) فرمود تا آنجا که به من گفت: ای محمد کسی که ولی مرا خوار و ذلیل دارد در مقام جنگ با من بر آمده است و کسی که با من به محاربه برخیزد با او محاربه می کنم (و او را در هم می شکنم) (کافی، ج ۲، ص ۳۵۳، ح ۱۰)

دومین و سومین توصیه) عدم پشیمانی از بخشش و عدم نشاط از کیفر دیگری:

این سخن اشاره به این است که تا می توانی جانب عفو را بگیر و کمتر مجازات کن، زیرا اگر اثر کیفر در کوتاه مدت باشد اثر عفو در دراز مدت خواهد بود. البته این حکمی است که در مورد غالب مردم صادق

است؛ ولی در برابر اقلیتی که عفو در آنها نتیجه معکوس دارد و بر ترس و ضعف عفو کننده حمل می شود، باید شدت عمل به خرج داد.

چهارمین توصیه) پرهیز از اقدام شتابانه در لحظه خشم:

به یقین هنگامی که انسان از خشم برافروخته می شود، اعتدال فکری خود را از دست می دهد. حتی عاقل ترین اشخاص به هنگام خشم و غضب ممکن است به صورت نادان ترین افراد در آیند و این تعبیری که در میان عوام معروف است که می گویند: «هنگامی که عصبانی شدم، خون چشمانم را گرفت و چیزی را ندیدم و مرتکب فلان

کار شدم». لذا در حدیثی از امیرمؤمنان (ع) می خوانیم: «الْغَضَبُ يُرْدِي صَاحِبَهُ وَيُبْدِي مَعَايِبَهُ» «غضب صاحبش را به هلاکت می افکند و عیوبش را آشکار می سازد» (غررالحکم، ح ۶۸۹۲) همچنین در حدیثی دیگر، ایشان می فرماید: «بُئْسَ الْقَرِينُ الْغَضَبُ يُبْدِي الْمَعَائِبَ وَيُذْنِي الشَّرَّ وَيَبَاعِدُ الْخَيْرَ» «غضب بد همنشینی است عیوب انسان را آشکار می سازد شر را نزدیک و خیر را دور می کند» (همان، ح ۶۸۹۳) این نکته هنگامی روشن تر می شود که گاه افرادی یک طرفه می آیند و نزد امرا سخنی می گویند و اگر آنها در همان حال تصمیم بگیرند، پشیمان خواهند شد، پس باید حوصله کنند و سخنان طرف مقابل را هم بشنوند و چه بسا پس از تحقیق، مطلب دگرگون شود.

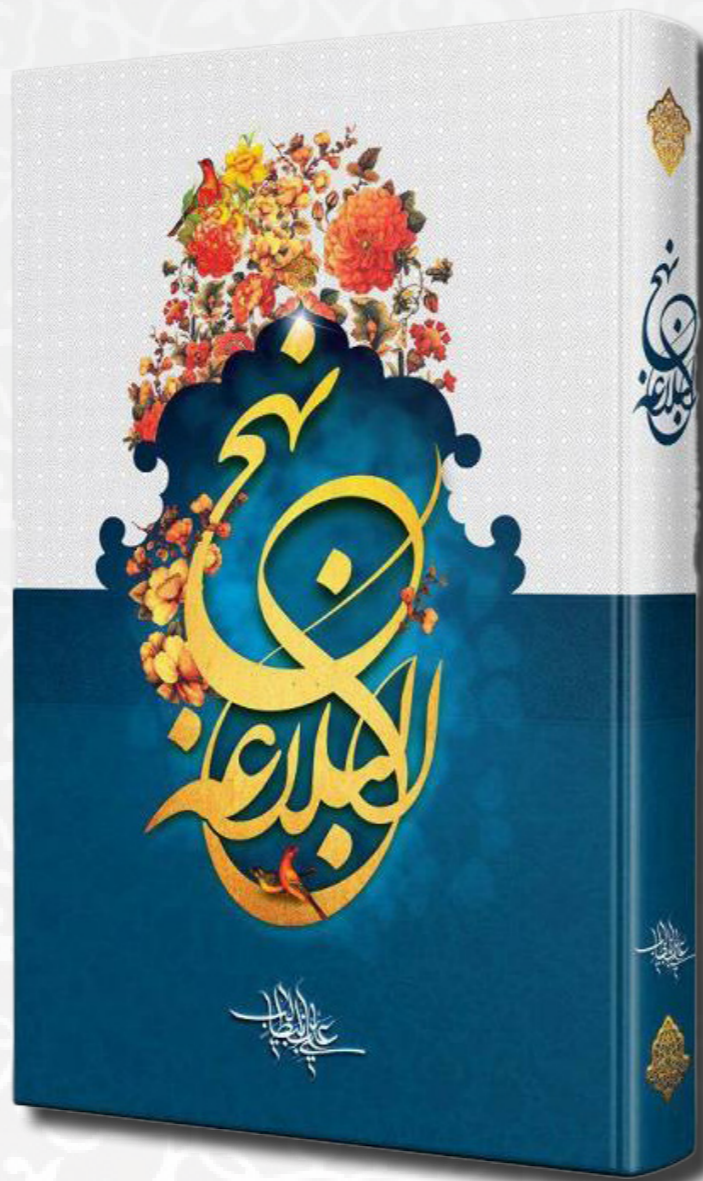
پنجمین توصیه) پرهیز از غرور:

بی شک یکی از آفات خطرناک حکومت و زمامداری، غرور و خودبزرگ بینی و استبداد است و همان گونه که امام (ع) فرمود، سه پیامد خطرناک دارد؛ الف) فکر انسان را فاسد می کند و حقایق را آن گونه که هست نمی بیند و تصمیمات نابخردانه و غیر عادلانه می گیرد. ب) انسان را گرفتار انواع معاصی، گناهان و ظلم و ستم می سازد و دین او را تضعیف می کند. ج) چنین حالتی سبب تغییرات و دگرگونی ها در رابطه حکومت با مردم می شود و بسیاری از شورش های عمومی در طول تاریخ از همین جا سرچشمه گرفته است.

امام (ع) در کلمات قصارش در غررالحکم تعبیرات تکان دهنده ای درباره سرنوشت شوم مغروران بیان کرده است: «طُوبَى لِمَنْ لَمْ تَقْتُلْهُ قَاتِلَاتُ الْغُرُورِ» «خوشا به حال کسی که عوامل نابود کننده غرور، وی را به قتل نرسانده است» (غررالحکم، ح ۷۱۷۵)

ششمین توصیه) راه درمان غرور:

امام (ع) در عبارات بسیار پر معنای خود،

اهمیت انتخاب اصلح از منظر امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای

درنا ابراهیمی

اصلی دشمنان نظام اسلامی است) از سوی دیگر، ادای تکلیف الهی، به هر نحو ممکن و با هر کیفیت، مقبولیت لازم را در پیشگاه الهی ندارد، بلکه انسان موظف است در راستای عمل به تکالیف الهی خویش، به بهترین نحو ممکن عمل نماید تا در پیشگاه الهی سربلند و مأجور باشد. بر این اساس، علاوه بر لزوم حضور مردم در انتخابات، مبادرت به بهترین انتخاب و گزینش کاندیداهای اصلح نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است و عدم شرکت ما به عنوان عضوی از جامعه علاوه بر چشم پوشی از حق مسلم خود؛ زیر پا گذاشتن تکلیف الهی هم می‌باشد.

۱. انتخاب اصلح از منظر امام خامنه‌ای

مقام معظم رهبری در بیانات خویش به مناسبت‌های مختلف به این مهم اشاره کرده و مردم را نسبت به دقت در انتخاب کاندیداهای توجیه داده‌اند. ایشان در این زمینه می‌فرمایند: «مردم عزیز ما و بخصوص جوانان، احساساتشان را کنترل و با عقلشان کار کنند؛ با دو چشم باز نگاه کنند و انتخاب نمایند. البته

این روزها همگی در تکاپوی انتخابات هستیم و همانطور که می‌دانیم شرکت مردم در انتخابات در نظام اسلامی، علاوه بر اینکه حق مردم از جهت مشارکت در تعیین سرنوشت خویش است، تکلیفی الهی نیز محسوب می‌شود؛ چه آنکه در منطق اسلام، «حق» و «تکلیف» دو مفهوم متقابل هستند، بدین معنی که هر جا حقی برای کسی وجود دارد، تکلیفی نیز بر عهده صاحب حق وجود خواهد داشت.

از این رو، همان طور که برگزاری انتخابات برای گزینش حاکمان و انتخاب نمایندگان، برای احقاق حق مردم امری ضروری است، تکلیف شرکت در انتخابات نیز موضوعی قابل توجه برای احاد افراد جامعه محسوب می‌شود. (که همین تکلیف بزرگ هدف

بلکه در همان حال که بر عصایش تکیه کرده بود با تمام آنچه در اختیار داشت وداع گفت و هیچ کس از مرگش باخبر نشد، مگر آن زمان که موریانه عصایش را جوید و تعادل او بر هم خورد و بر زمین افتاد.

هفتمین توصیه) توجه به تهدید الهی:

در واقع کسانی که از باد کبر و غرور سرمستند، عملاً دعوی همتایی با خدا را دارند؛ در حالی که ذره ناچیزی در برابر اقیانوس عظمت او هستند. کیفر این گونه بلندپروازی بی معنا همان است که خداوند آنها را به ذلت و خواری بکشاند و اگر متکبران و مغروران توجه به پایان کار خویش نکنند، از مرکب غرور و کبر پایین خواهند آمد.

در این زمینه احادیث پرمعنایی از پیغمبر اکرم (ص) و سایر امامان معصوم (ع) نقل شده است. در حدیثی از امام صادق (ع) می‌خوانیم که از آن حضرت درباره نخستین مرحله کفر سؤال شد. امام (ع) فرمود: «إِنَّ الْكِبْرَ أَذْنَاءُ» «تکبر مرحله نخست آن است» (کافی، ج ۲، ص ۳۰۹، ح ۱)

در حدیث دیگری از امام صادق (ع) آمده است: «الْكِبْرُ رِذَاءُ اللَّهِ فَمَنْ نَازَعَ اللَّهَ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ أَكْبَهُ اللَّهُ فِي النَّارِ» «بزرگی، ردایی است که تنها بر قامت کبریایی خداوند موزون است کسی که با خداوند در این امر به منازعه برخیزد (و خود را بزرگ ببیند) خداوند او را به صورت در آتش دوزخ می‌افکند» (همان، ح ۵)

این سخن را با حدیثی از رسول خدا (ص) پایان می‌دهیم، که فرمود: «الْكِبْرُ أَنْ تَتْرَكَ الْحَقَّ وَ تَتَجَاوَزَهُ إِلَى غَيْرِهِ وَ تَنْظُرَ إِلَى النَّاسِ وَلَا تَرَى أَنْ أَحَدًا عَرَضَهُ كِعْرَضِكَ وَلَا دَمَهُ كَدَمِكَ» «کبر آن است که حق را ترک گویی و به سراغ باطل روی و به مردم نگاه کنی و آبروی هیچ کس را همچون آبروی خود و خون هیچ کس را دارای ارزش خون خود ندانی» (بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۹۰، ح ۳)

نگاه به عظمت ملک خداوند کرده و قدرت وسیع او را، سرچشمه سه اثر برای مغروران به قدرت می‌شمارد؛ آنها را از مرکب غرور پیاده می‌کند، از شدت عمل آنها می‌کاهد و عقل از دست رفته به سبب غفلت ناشی از غرور را به آنها باز می‌گرداند.

آری قوی‌ترین انسان‌ها در برابر بسیاری از حوادث که به امر خدا انجام می‌گیرد، همچون پر کاهی در برابر طوفان عظیمی هستند. بسیار شنیده‌ایم که حاکمان زورگو

با یک ایست مختصر قلبی همه چیزشان پایان گرفته است و می‌دانیم این عارضه بر اثر گرفتن مویرگ های قلب به وسیله قطعه کوچکی از خون لخته شده است، یا از طریق سرطان که چیزی جز طغیان یک سلول ضعیف نیست یا به واسطه یک میکروب یا ویروسی که با چشم دیده نمی‌شود از پای درآمده‌اند.

تاریخ، حکومتی بالاتر از حکومت سلیمان به خاطر ندارد. قرآن چنین حکایت می‌کند که زمان مرگ سلیمان نبی، اجل به او مهلت نداد که از حالت ایستاده بر زمین بنشیند،

**همچنان که
اصل انتخابات
یک تکلیف الهی است،
انتخاب اصلح هم
یک تکلیف الهی است.**

عصر
رهبر معظم انقلاب
۳۱ اردیبهشت ۱۳۷۶
@hadisewelayat

سلايق هم زياد است؛ همه گونه سلیقه وجود دارد؛ تا به حال هم همین طور بوده است. هر کسی طبق سلیقه خود عمل کند؛ منتها همه توجه کنند که این انتخابی که ما میکنیم، یک جا میبایست جواب آن را بدهیم. این طور نیست که بگوییم حالا ما یا اصلا انتخاب نمی کنیم، یا انتخاب میکنیم و کسی چه میفهمد! بله؛ مردم نمیفهمند که ما چه انتخاب کردیم؛ اما خدای متعال که تشخیص میدهد. ما باید جواب او را بدهیم. ما باید محاسبه کنیم، تحقیق کنیم، بررسی کنیم و معیارها را ملاحظه نماییم، تا بتوانیم به خداوند پاسخ دهیم. اگر انسان نمیتواند، از اشخاصی که مورد اعتماد هستند، از کسانی که انسان میتواند در مسائل مهم - در مسائلی که باید به خدا جواب داد - به آنها اعتماد کند، استفسار نماید؛ اشکالی هم ندارد. همچنان که شرکت در انتخابات یک وظیفه است، البته ممکن است همه تلاشها هم یک وظیفه است. البته ممکن است همه تلاشها به نتیجه نرسد؛ اما انتخابکنندگان تلاش کنند، برای این که گزینش درستی داشته باشند. این، خیلی مهم است. باید گشت و اصلاح را پیدا کرد. باید گشت و امینترین را انتخاب کرد. باید جستجو کرد

و در بین این چند نفر، به طور نسبی قادرترین بر اداره کشور را پیدا کرد و این را بدانیم که هر فردی صلاحیت حکومت بر جامعه ی اسلامی را ندارد. البته ملت باید تلاش خود را بکند، باید زحمت بکشد و دنبال اصلاح بگردد. من مکرر عرض کرده ام که مسئله، مسئله دین و خدا و ادای تکلیف است. همچنان که اصل انتخابات یک تکلیف الهی است، انتخاب اصلاح هم یک تکلیف الهی است. باید بگردید، بین خودتان و خدا حجت پیدا کنید؛ یعنی بتوانید از راهی بروید که اگر خدای متعال پرسید شما به چه دلیل به این فرد رأی دادید، بتوانید بگویید به این دلیل. بین خودتان و خدا، دلیل و حجتی فراهم کنید و بعد با خیال راحت بروید رأی بدهید ... بعضی صالحند، بعضی صالحترند. بگردید آن صالحتر را شناسایی و پیدا کنید و به او رأی بدهید ... بروید تلاش و تفحص خودتان را بکنید، اصلاح را بیابید و آن کسی را که فکر کردید اصلاح است و بین خودتان و خدا حجت تمام شد، به او رأی بدهید و خاطر جمع باشید که تکلیفتان را انجام داده اید. این، آن چیزی است که همه باید به آن توجه کنند».

با توجه به این موضوع و لزوم انتخاب کاندیدای

انتخاب اصلاح برای اسلام یا برای خودتان

اگر اصلاح را انتخاب کردید، کاری اسلامی می کنید و این یک محکی است برای خودتان که تشخیص بدهید انتخاب برای اسلام است یا برای صلاح خودتان

(صحیفه ی امام، جلد ۱۸، ص ۱۹۷)

اصلاح در انتخابات، معیارهای برگزیدن کاندیداهای اصلاح نیز اهمیت پیدا میکند. از این رو به مواردی چند از منظر امام خمینی (ره) می پردازیم:

۲-۱. معیارهای اصلاح از نگاه امام خمینی (ره)

۲-۱. تعهد به اسلام، شناخت نیازهای کشور و اطلاع از مصالح و مفسد کشور

«انتخاب اصلاح برای مسلمین یعنی انتخاب فردی که تعهد به اسلام و حیثیت آن داشته باشد و همه چیز را فهمد و چون در مجلس اسلام تنها کافی نیست بلکه باید مسلمانانی باشد که احتیاجات مملکت را بشناسد و سیاست را بفهمد و مطلع به مصالح و مفسد کشور باشد و ممکن است به شما و گروه شما هم مربوط نباشد، که اگر اصلاح را انتخاب کردید، کاری اسلامی می کنید و این یک محکی است برای خودتان که تشخیص بدهید انتخاب برای اسلام است یا برای صلاح خودتان» (صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۵۲)

۲-۲. آگاهی از مسایل روز

«اشخاصی را انتخاب کنیم که از هر جهت صالح باشند. مسلمان بودن تنها فایده ای ندارد، باید جمهوری اسلامی را قبول داشته باشد و از مسائل روز اطلاع داشته باشد. سعی کنید مثل مرحوم مدرس را انتخاب کنید - البته مثل مدرس که به این زودیهها پیدا نمی شود- کسانی را که انتخاب می کنید باید مسائل را تشخیص دهند، نه از افرادی باشند که اگر قدرت دیگری تشری زد بترسند، باید بایستند و مقابله کنند» (صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۹۸)

۲-۳. متعهد و معتقد به اسلام و نظام و عدم تمایل به شرق و غرب

«اشخاص متدین، اشخاص مطلع، اشخاص متعهد، اشخاص عقیده مند به نهضت، اشخاصی که نه مایل به طرف شرق هستند و نه مایل به طرف غرب بلکه در صراط مستقیم انسانیت و اسلام هستند، آنها را انتخاب کنید. سرنوشت خودتان را به اشخاص امین بدهید» (صحیفه امام، ج ۸، ص ۳۸۵) «کسانی را انتخاب کنند که صددرصد مسلمان و معتقد به احکام اسلام و متعهد به اجرای احکام اسلام و مخالف با مکتب های انحرافی و معتقد به جمهوری اسلامی باشند» (صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۲۷۷-۲۷۸)

۲-۴. وفاداری نسبت به مردم و مدافع اسلام ناب و مخالف اسلام آمریکایی

«مردم شجاع ایران با دقت تمام به نمایندگانی رأی دهند که متعهد به اسلام و وفادار به مردم باشند و در خدمت به آنان احساس مسئولیت کنند و طعم تلخ فقر را چشیده باشند و در قول و عمل مدافع اسلام پابرهنگان زمین، اسلام مستضعفین، اسلام رنجدیدگان تاریخ، اسلام عارفان مبارزه جو، اسلام پاک پیننتان عارف و در یک کلمه مدافع اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و سلم باشند و افرادی را که طرفدار اسلام سرمایه داری، اسلام مستکبرین، اسلام مرفهین بی درد، اسلام منافقین، اسلام راحت طلبان، اسلام فرصت طلبان و در یک کلمه اسلام آمریکایی هستند، طرد نموده و به مردم معرفی نمایند» (صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۱۰-۱۱)

۲-۵. گرایش نداشتن به مکاتب انحرافی

«وصیت اینجانب به ملت در حال و آتیه آن است که با اراده مصمم خود و تعهد خود به احکام اسلام و مصالح کشور در هر دوره از انتخابات و کلای دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً بین متوسطین جامعه و محرومین می باشند و غیر منحرف از صراط مستقیم - به سوی غرب یا شرق - و بدون گرایش به مکتهای انحرافی و اشخاص تحصیلکرده و مطلع بر مسائل روز و سیاستهای اسلامی به مجلس بفرستند.» (صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۱۹-۴۲۰)

۲-۶. دلسوز نسبت به مردم و طبقه مستضعف

«نمایندگانی متعهد، متفکر و دلسوز به ملت و خصوص طبقه مستضعف و خدمتگزار به اسلام و مسلمین در مجلس شورای اسلامی بفرستید» (صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۱۵۶)

همانطور که در مطالب بالا ذکر شد، انتخابات یک تکلیف الهی برای هر فرد مسلمان محسوب می شود. بدیهی است اگر امر مهمی نبود آنقدر توسط بزرگان و ائمه اطهار به آن تاکید نمی شد. همچنین ما در قبال انتخابی که می کنیم، مسئول هستیم و باید بتوانیم با دلیل و برهان از انتخابی که کردیم دفاع کرده و علت انتخاب خود را بیان کنیم. پس علی رغم تلاش هر چه بیشتر دشمنان اسلام همگی باید به عنوان جوانان مسلمان در انتخابات شرکت کرده و در سرنوشت کشور اسلامی خود دخیل باشیم ان شاء الله.

تأثیر انتخابات کشور آمریکا بر اقتصاد جهانی

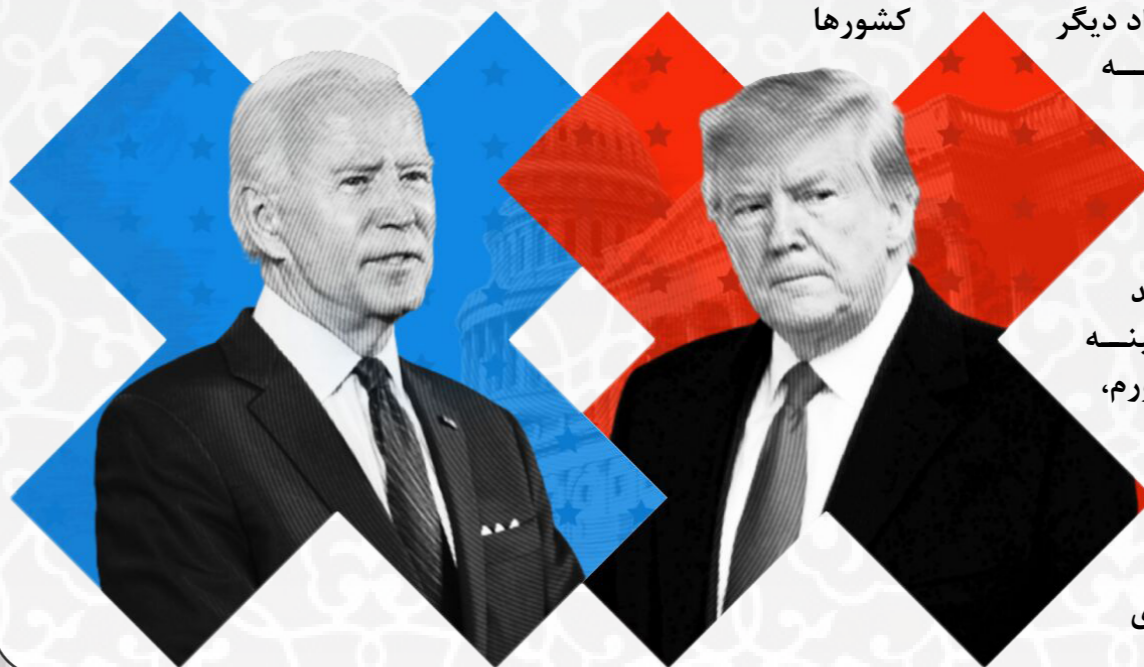

فاطمه فیض بخش حقیقی
دانشجوی دکتری دانشگاه شهید چمران اهواز

انتخابات از موضوعات مهم هر کشوری است، ولی انتخاباتی که پس از بررسی‌های انجام شده و تحقیقاتی که انجام داده‌ام. انتخابات کشور آمریکا) است که بر اقتصاد جهانی در سطح بین الملل و کل جهان تأثیر زیادی دارد و مردم سراسر جهان مبارزات انتخابات ریاست جمهوری آمریکا را دنبال می‌کنند؛ زیرا می‌دانند سرنوشت اقتصاد جهانی با سرنوشت سیاسی آمریکا گره خورده است. هر چند از دید آمریکایی‌ها، انتخاب ریاست جمهوری راهی است برای بهبود وضعیت هر کشور و سرنوشت ساز برای یک ملت و مردمان ولی انتخابات آمریکا تأثیر جهانی دارد!

در این بحث نظر پژوهشگر مرکزی تحقیقات نیو را مورد بررسی قرار داده‌ام، به این نتیجه رسیدم که ایشان می‌گویند: «آمریکایی‌ها در این انتخابات رای می‌دهند اما همه جهان باید با نتیجه انتخاب سر کنند (منظورشان این است آمریکا بزرگترین اقتصاد جهان است و با تأثیر عمیق بر اقتصاد دیگر کشورها

(پس بررسی‌هایی که در این زمینه انجام دادم، این انتخابات آمریکا بیشترین تأثیر برای کشور ایران می‌تواند بگذارد همچون در زمینه تحریم اقتصادی، تورم، بالارفتن قیمت نفت یا کاهش، کمیابی کالاها، مذاکرات، سیاست‌ها و... به قول اقتصاددان‌های

بزرگ، طبق بررسی‌های انجام شده وقتی آمریکا عطسه می‌کند، دنیا سرما می‌خورد مخصوصاً کشور ایران.

نحوه انتخابات آمریکا و بررسی انتخابات ۳ نوامبر ۲۰۲۰

به رغم این آمارهای انتخاباتی، مردم خارج از آمریکا نقشی در انتخابات ریاست جمهوری این کشور ندارند مثلاً من به عنوان یک ایرانی. و نتایج انتخابات آمریکا را چندین ایالت‌های کلیدی مشخص می‌کند.

انتخاب رئیس و معاون او برگزار شد، با پیروزی نامزدهای حزب دموکرات جو بایدن و کامالا. هریس به پایان رسید. این انتخابات بیشترین میزان مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری ارسال ۱۹۰۰ تا کنون داشته است. بایدن و هریس با دریافت بیشتر از ۸۱ میلیون رای بالاتر از باراک او باما، ۶۹.۵ میلیون رای در انتخابات ۲۰۰۸ صاحب رکورد بیشترین رای در ایالت متحده شدند. و در نتیجه دولت جو بایدن در تاریخ ۲۰ ژانویه ۲۰۲۱ کار خود را آغاز کرد. انتخابات برای خود کشور آمریکا و کشورهای دیگر بر سرنوشت اقتصاد جهانی و قرارداد و پیمان‌ها ... تأثیر بسزایی داشت.

انتخاب

سیده زهرا حسینی
دانشجوی کارشناسی دانشگاه شیراز

عدالت وسعت تاریخ دارد

خداوندست که حق مشهور دارد

همانگونه که فرمود حق خواه کیست؟

همان کس که در این عالم بچنگد

گر خواهی بدان حق خواه کیست

گر مال در این دنیا نبودش جای

از آدم تا به امروز عمر دارد

پس از او باید آموخت حق خواه را

نه آن است که از آن دنیا خبر نیست

برای آنچه چه در عالم فانی است

پس حتما بخوان قرآن که آن عدل درستی است

پس چرا کس نیست برحق خواهی؟

تحلیل شعر از زبان شاعر:

عدالت خواهی انسان و وسعت این عدالت خواهی، به اندازه تاریخ ما انسان‌ها است که از دوره حضرت آدم تا به کنون وجود دارد. خداوند کریم، حق دار و حق خواه هست و این بر همه انسان‌ها روشن و گواه هست. پس این حق خواهی را باید از او آموخت. حال بگویند که حق خواه چه ویژگی دارد؟! قطعاً آن فردی نیست که دل به این جهان بسته و از آخرت و روز باز پسین خبر ندارد و در این عالم فانی برای رسیدن به مال و برتری دنیوی می‌جنگد. اگر فرض را بر این بگذاریم که در این دنیا مال و ثروتی وجود نداشته باشد، آیا در این صورت کسی بدون در نظر داشتن مال و ثروت، حق خواه و جویای حق هست. اگر به دنبال حق خواه واقعی می‌گردید، باید قرآن و سنت پیامبران را مطالعه کنید.

جدول

الهام استوار

دانشجوی کارشناسی دانشگاه شیراز

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
										۱
	☼	☼		☼	☼					۲
☼								☼		۳
	☼							☼		۴
	☼						☼			۵
		☼	☼		☼					۶
				☼					☼	۷
					☼			☼		۸
☼		☼	☼				☼			۹
				☼					☼	۱۰

افقی:

۱. موضوع اصلی این شماره از نشریه.
۲. یکی از ویژگی‌های فرد اصلح.
۳. نفی استقلال یک ملت می آورد.
۴. مظهر خودباوری و خودتغییری یک ملت.
۵. خاندان، آواز و تصنیف را گویند.
۶. ﴿وَتُرِيدُ أَنْ ... عَلَى الَّذِينَ اسْتَضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَنَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾، مادر، توان.
۷. آخرین واژه آیه سوره ۴۷ انفال، بررسی تفاوت افراد برای انتخاب.
۸. حرف نفی، به فرموده مقام معظم رهبری، فرد اصلح باید وجدان داشته باشد.
۹. عبارت ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ در این سوره آمده.
۱۰. اولین و مهم‌ترین ویژگی یک فرد منتخب به فرموده رهبری، صفت بارز شهید مدرس.

عمودی:

۱. انتخابات نوعی است، ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ ... طَهُورًا﴾.
۲. یادداشت، ﴿الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا ...﴾، صنم.
۳. ملاک برتری انسان‌ها نسبت به یکدیگر مطابق آیه ۱۳ حجرات، زنبور عسل.
۴. اعتماد به دشمنان نوعی است، ﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾: اگر خدا را ... کنید شما را ... می کند.
۵. از دانشمندان یونانی، از.
۶. تحیت، ذوالقرنین برای مبارزه با یاجوج و ماجوج ساخت.
۷. دو خواهر در عربی، بالا آوردن.
۸. نوعی زیرانداز دست‌باف، حرف ندا.
۹. از آن سو بخوانی سوره‌ای است که به صراحت از اختیار در آن صحبت شده.
۱۰. انتخابات یک است، قانون التزام آور هر ملت؛ از جمله سیاسیون.

فصلنامه علمی دانشجویی عمر

سال سوم | شماره پنجم | بهار هزار و چهارصد (۱۴۰۰)
شماره مجوز: ۶۱۸ / کن ش